Sme za zachovanie silného, samostatného a udržateľného rozpočtu pre európskych poľnohospodárov

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Andrej Gajdoš (SPPK) spolu s ďalšími zástupcami komory vycestoval 19. mája 2025 do Bruselu na prvú tohtoročnú „flash action“. Týmto protestom chcú spolu s ďalšími predstaviteľmi európskych poľnohospodárov vyjadriť hlasné NIE zvažovanému zámeru Európskej komisie zásadným spôsobom zmeniť financovanie európskeho poľnohospodárstva.

Takzvaná *flash action* sa uskutoční 20. mája v centre Bruselu na Schumanovom námestí, v blízkosti ktorého sa nachádzajú hlavné európske inštitúcie.

O čo presne ide?

Protestom vyjadria zástupcovia európskych poľnohospodárov svoj zásadný nesúhlas s informáciami, ktoré prenikli na verejnosť: podľa nich sa uvažuje o zmene spôsobu financovania európskeho poľnohospodárstva. V hre je aj spájanie európskych fondov a vytvorenie jedného superfondu, čo by znamenalo veľké ohrozenie financovania poľnohospodárstva a v podstate zánik Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

„Toto je pre európskych producentov potravín absolútne nepredstaviteľné a neprijateľné. Pokiaľ Európska komisia nepripraví silný, samostatný a udržateľný rozpočet pre agropotravinárov, tak v čase globálnych svetových hrozieb pôjde o ohrozenie potravinovej bezpečnosti Európskej únie,“ uviedol predseda SPPK Andrej Gajdoš.

Návrh centralizovať financovanie EÚ do jedného fondu by mohol ponúknuť rozpočtovú flexibilitu, ale hrozí, že sa SPP rozplynie v širšom rámci s menším zameraním, menšími zárukami a bez spoločnej vízie. Nahradenie dvojpilierovej SPP jednotným modelom národného programovania by oslabilo jednotný trh, oddialilo kľúčové investície a vytvorilo hlboké rozdiely medzi členskými štátmi. Zároveň

by ohrozilo príjmy a udržateľnosť miliónov poľnohospodárov a ohrozilo stabilitu agropotravinárskeho reťazca.

Zrúti sa domček z kariet?

Otázka rozpočtu zďaleka nie je len technickou diskusiou, ale kľúčovou politickou prioritou, najmä pre poľnohospodárstvo. Bez jasnej a chránenej rozpočtovej položky na podporu európskeho poľnohospodárskeho rámca by sa európska poľnohospodárska politika mohla zrútiť ako domček z kariet. Preto európska organizácia Copa-Cogeca, ktorej Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora je členom, žiada obnovenie záväzkov, počnúc vyhradenou a zabezpečenou rozpočtovou položkou a rozpočtom SPP upraveným o infláciu v budúcom viacročnom finančnom rámci.

Žiadny rozpočet – žiadna Spoločná poľnohospodárska politika – žiadni poľnohospodári – žiadna bezpečnosť: s týmto heslom sa 20. mája ozvú európski poľnohospodári vrátane slovenskej delegácie v Bruseli.

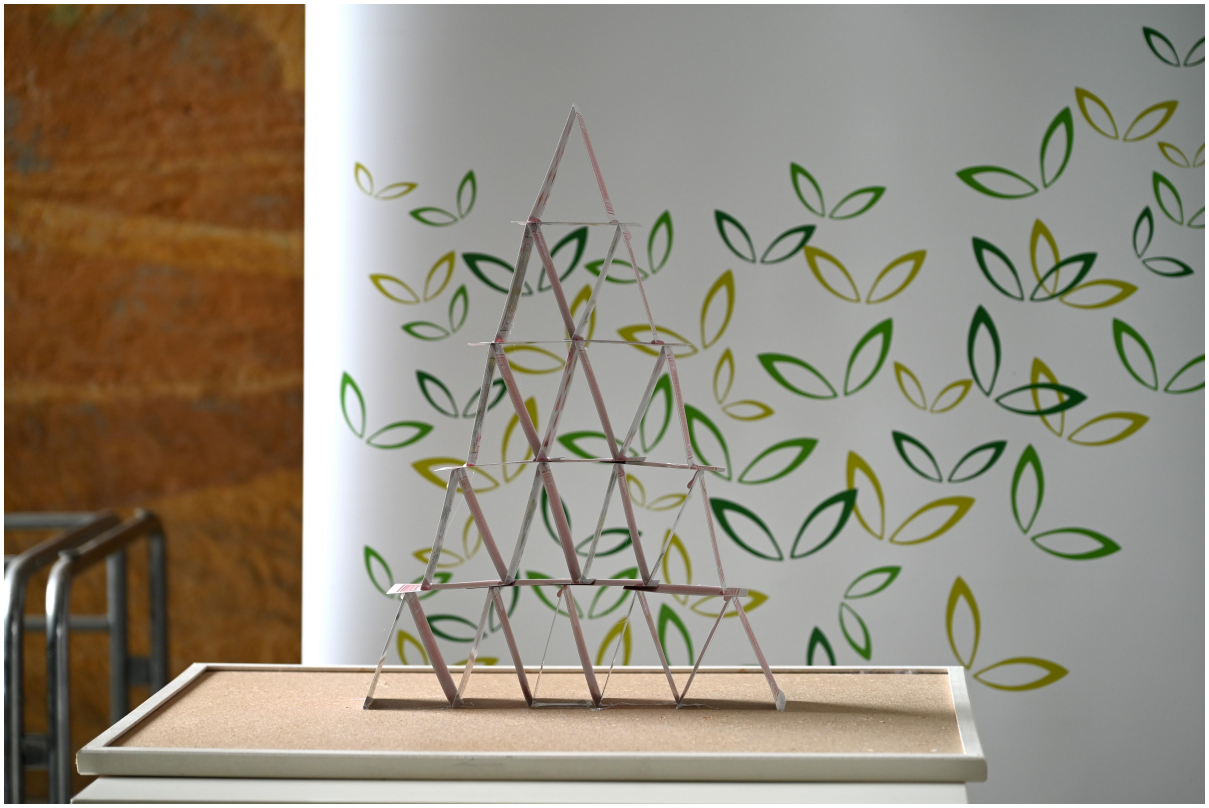

Vizuálnym stredobodom akcie bude fyzická konštrukcia nazvaná „Dom z kariet“, symbolizujúca kolaps poľnohospodárskej politiky EÚ v prípade, že nebude vyčlenený samostatný rozpočet na Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ (SPP). Štvorúrovňová konštrukcia bude znázorňovať nasledujúci vývoj: bez rozpočtu nie je SPP (najnižšie poschodie domčeka z kariet), bez SPP nie sú poľnohospodári, bez poľnohospodárov nie je potravinová bezpečnosť („Žiadny rozpočet – žiadna SPP – žiadni poľnohospodári – žiadna bezpečnosť“).

Konštrukcia bude postavená v blízkosti kruhového objazdu Schuman v Bruseli a počas akcie bude symbolicky zbúraná. Podľa organizátorov bola metafora „domu z kariet“ zvolená preto, že je zrozumiteľná vo všetkých členských štátoch EÚ a má silný vizuálny účinok. Poskytuje spoločný naratívny prvok pre aktivity v Bruseli aj na vnútroštátnej úrovni. Zajtra o 11:20 hod. organizátori symbolicky domček kariet zbúrajú, čo ma znázorňovať možný kolaps európskeho poľnohospodárstva.

Flash Action v Bruseli sa bude konať zámerne 20. mája, pretože v tom čase sa uskutoční výročná rozpočtová konferencia EÚ.

Podrobnejšie informácie nájdete aj na webovej stránke: www.copa-cogeca.eu